

08.06.2006, 00:00

Záhoráci: Plot okolo zvernice je nová železná opona

Tieto lesy neoplotili v minulosti zemepáni ani komunisti či Rusi, keď nás okupovali, ale oplocujú ich terajší mocipáni -- roztrpčene hovorí jeden starší obyvateľ obce Kuchyňa, ktorého včera reportéri HN stretli neďaleko novopostaveného plota pri tamojšom vojenskom letisku. Plot však nechráni letisko. Za ním, na vojenskom pozemku s rozlohou 2 200 hektárov, má byť zvernica.

Tieto lesy neoplotili v minulosti zemepáni ani komunisti či Rusi, keď nás okupovali, ale oplocujú ich terajší mocipáni -- roztrpčene hovorí jeden starší obyvateľ obce Kuchyňa, ktorého včera reportéri HN stretli neďaleko novopostaveného plota pri tamojšom vojenskom letisku. Plot však nechráni letisko. Za ním, na vojenskom pozemku s rozlohou 2 200 hektárov, má byť zvernica.

Oplotenie, ktoré zabezpečuje štátny podnik Vojenské lesy a majetky, vyvolalo odpor obyvateľov, ako aj samosprávy obcí Pernek, Kuchyňa a Rohožník. Ľudia tam totiž doteraz chodili celkom voľne. Na prechádzky, huby, ale aj na drevo.

"Je to normálna podnikateľská aktivita so zverou," tvrdí generálny riaditeľ Vojenských lesov a majetkov Štefan Drozd. Aj keby oplotenia nebolo, na toto územie by ľudia chodiť nemali. Keďže ide o vojenský priestor, môže tam byť aj nevybuchnutá munícia. "Ľudia by si preto nemali zamieňať demokraciu s anarchiou."

Ohrozuje letisko?

Keď bude zvernica hotová, bude sa dať do nej vstúpiť len na osobitné povolenie, čo považuje predseda Petičného výboru proti železnej opone na Záhorí Stanislav Marton za "aroganciu štátu". Oplotením sa zveri prehradili jej prirodzené migračné cesty. Chodí okolo sieťoviny a pretože podľa Martona blúdi, môže ohroziť prevádzku nechráneného letiska. Odporcovia zvernice tvrdia, že bude slúžiť

vyvoleným na lov zveri. Drozd to však odmieta. Zvernica je v prvom rade na vychovanie kvalitnej trofejovej zveri a na to, aby sa nepytliáčilo a aby zver nepoškodzovala stromčeky. Za poplatok si tam však bude môcť streliť svoju trofej ktokoľvek, kto má na to poľovné oprávnenie.

Z letiska je korzo

"Dnes sa môže po letisku behať, ale po lese nie. Je to voči ľuďom bezhranične drzé," myslí si dekan kuchynsko-perneckej farnosti Ladislav Ostrák. Nikde žiadna strážna služba, žiadne kamery. Len jeden miestny motocyklista išiel v čase, keď boli pri letisku aj reportéri HN, po jeho území. Nik ho neupozornil, nezastavil...

"Kamery však možno budú na plote okolo zvernice," dodáva starosta obce Kuchyňa Robert Bujna.

O oplotení letiska za 52 miliónov korún sa Bujna dozvedel asi v polovici minulého roka. Samospráva obcí to prijala ako samozrejmosť. Neskôr však starostov a obyvateľov prekvapilo, že sa neoplocuje letisko, ale prilahlé lesy. Teraz ich zaujíma, či aj plot v dĺžke niekoľkých kilometrov okolo zvernice bude toľko stáť a či si to štát môže dovoliť. Drozd túto sumu označil za nezmysel. Nepovedal však, koľko peňazí na to lesy vynaložia. Predpokladá však, že do konca tohto roku by mala byť zvernica dokončená. Bujna sa obáva, že potom ju vojsko označí za prebytočný majetok a lacno predá niekomu, kto tam bude podnikáť.

Zasahuje cirkev

Farár Ostrák dáva všetkému aj politický rozmer. Kto má moc, má podľa neho u nás všetko. "Bezhraničná je drzosť dnešných mocipánov," hovorí farár. Ešte nie z kazateľnice, ale ak bude treba, je pripravený ju na to využiť. Keď nedávno čítal v kostole Pastiersky list predstaviteľov katolíckej cirkvi, nedalo mu a na záver dodal: "Drahí bratia a sestry! Či zvolíme Havla, Pavla alebo Šavla, je to jedno. Sotva ich zvolíme, všetci sa na nás vykašlú..."

Ostrák poukazuje aj na devastáciu prírody. Pri príprave zvernice vysekali z vnútornej strany plota asi štvormetrový pás lesa, čomu podľa neho padli za obeť tisíce stromov. "Keď som sa tam nedávno prechádzal, bolo mi do plaču. Okolo plota chodili srny, chceli sa dostať do lesa."

Podľa Slovenského poľovníckeho zväzu do zverníc môžu byť brány aj otvorené a zvieratá z nich aj tak neutečú. Zabránia im v tom naukladané rošty, cez ktoré sa boja prejsť. Ľudia však majú do nich vstup voľný. Zakázaný je len v čase, keď zvieratá vyvádzajú mladé. Na zvernici pri Kuchyni má byť z vonkajšej strany plota akási rampa -- násyp. Zvieratá po nej ľahko preskočia do zvernice, ale z nej sa už nedostanú.

Lobovali aj v parlamente

Starostovia obcí sa o tom všetkom rozprávali aj s poslancami Národnej rady. Jeden z nich, ktorého meno nepreznadili, im poradil, že riešením môže byť občianska neposlušnosť. Bujna sa ho spýtal, čo tým myslí. "Povedal, aby sme vzali tristo ľudí a s nožnicami rozstrihali plot, že určite nás nepostrieľajú."

O tom, že sa pri Kuchyni pripravuje veľká zvernica, nevedel doteraz ani poslanec parlamentu, obyvateľ tejto obce, Ladislav Polka. Nemal by nič proti ohradeniu letiska, ale nie zvernice. "Lebo predstava, že pri pristávaní alebo odlietaní narazí lietadlo s vojakmi do jeleňa, je strašná."

Podľa poslanca za KDH Petra Muránskeho je najlepším riešením vojenskej lesy úplne zrušiť. "Všetky vojenské lesy by mali byť podriadené štátnemu podniku Lesy SR. Pán by mal byť jeden a to civilný," povedal Muránsky. Teraz zvernice používa "elita vojenských lesov na svoje poľovačky".

Ministerstvo obrany ako zriaďovateľ Vojenských lesov a majetkov a ich závod v Malackách sa k výstavbe zvernice odmietli pre HN vyjadriť.

Vojenské zvernice

Vojenské lesy a majetky majú v súčasnosti dve zvernice a ďalšie sa pripravujú. Jelenia zvernica na chov karpatských jeleňov je v Kamenici nad Cirochou vo vojenskom obvode. Má takmer 1000 hektárov. Druhou je malá diviacia zvernica s rozlohou 180 hektárov. Pripravuje sa zvernica na Lešti. Na ploche okolo 300 hektárov sa tam bude chovať muflonia a danielia zver. Ďalšia, najväčšia zvernica sa pripravuje medzi obcou Kuchyňa a Malackami. Napriek tomu, že tieto územia sú vo vojenských obvodoch, po získaní príslušného povolenia sa dá na ne vojsť. Na začiatku tohto roka evidoval Slovenský poľovnícky zväz 1806 poľovných revírov.